

Projekt

z dnia 6 lutego 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXI/.../2026
RADY MIASTA LUBOŃ**

z dnia 12 lutego 2026 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Program Przeciwdziałania Przemocy
Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-
2030.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, z późn. zm.¹⁾) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) Rada Miasta Luboń uchwala co następuje, Rada Miasta Luboń uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 w Mieście Luboń, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Luboń.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 12 lutego 2026r.

Przewodnicząca Rady
Miasta

Teresa Zygmankowska

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1436.

Załącznik do uchwały nr XXI/.../2026
Rady Miasta Luboń
z dnia 12 lutego 2026 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY
OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2026-2030**

	WPROWADZENIE	3
I.	PRZEMOC DOMOWA CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA	4
II.	PRZEMOC DOMOWA – DIAGNOZA NA PODSTAWIE STATYSTYK OGÓLNOPOLSKICH I WYNIKÓW BADAŃ	7
III.	PRZEMOC DOMOWA – DIAGNOZA PROBLEMU W LUBONIU NA PODSTAWIE DANYCH ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO, POLICJI I GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	9
IV.	PRZEMOC DOMOWA – ZASOBY LUBONIA W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ	14
V.	Analiza SWOT	18
VI.	PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	20
VII.	CELE PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ	20
VIII.	ADRESACI PROGRAMU	20
IX.	REALIZATORZY PROGRAMU	20
X.	DZIAŁANIA REALIZOWANE NA SZCZEBLU GMINNYM	21
XI.	ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU	34
XII.	PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU	34
XIII.	SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU	34
XIV.	SPOSÓB MONITOROWANIA I SPRAWOZDAWCZOŚCI	34
	ZAKOŃCZENIE	35

WPROWADZENIE

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w art. 18, art. 47, art. 48 i art. 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej. „Naturalna i podstawowa komórka społeczeństwa” tak o rodzinie stanowi Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (art. 16 ust. 3).

Zadaniem instytucji i organizacji publicznych jest ochrona osób przed przemocą, również krzywdzeniem ze strony osób bliskich. Badania empiryczne oraz doświadczenie wskazują, że prawidłowo funkcjonujące środowisko rodzinne jest optymalnym środowiskiem rozwoju i samorealizacji. Natomiast przemoc jest jednym z ważnych zagrożeń dla realizacji tej podstawowej funkcji rodziny, jak i dla samorealizacji każdego z jej członków.

Przepisy ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw wprowadzają rozszerzenie kręgu osób doznających przemocy domowej, zwłaszcza o byłego małżonka, byłego partnera lub innego członka rodziny, niezależnie od faktu zamieszkiwania z osobą stosującą przemoc domową. Szczególna ochrona i wsparcie powinny być dedykowane małoletnim, zarówno doznającym przemocy domowej, jak i będącym świadkami przemocy, którzy zgodnie ze zmianami ustawowymi są uznawani jako osoby doznające przemocy domowej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Stworzenie systemu przeciwdziałania przemocy jest istotne ze względu na złożoność problemu przemocy domowej. Współpraca pozwala na rozpatrywanie problemów społecznych wielopłaszczyznowo i inicjowanie zmian przy uwzględnieniu złożoności problemów, przy czym żadna z instytucji tworzących gminny system nie jest zwolniona z podejmowania zadań w tym zakresie w ramach własnych kompetencji i obowiązków.

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, wchodzących w skład grup diagnostyczno – pomocowych w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119).

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 stanowi zbiór instrumentów służących mieszkańcom Lubonia do poradzenia sobie z przemocą. Zawiera diagnozę ważnych dla tego problemu obszarów, jak i dyspozycje do podejmowania aktywności w zakresie profilaktyki i umniejszania skutków przemocy. Zakres czasowy programu jest spójny z innymi dokumentami

strategicznymi: Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Wielkopolskim Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

I. PRZEMOC DOMOWA – CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

O przemocy mówimy wtedy, kiedy zostaną spełnione cztery przesłanki:

- 1. jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą,
- 2. jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania,
- 3. działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej,
- 4. osoba wobec której stosowana jest przemoc, doznaje cierpienia i szkód fizycznych i psychicznych.

Znowelizowane przepisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, które weszły w życie 22 czerwca 2023 roku wprowadziły trzy nowe definicje: osoba doznająca przemocy domowej, osoba stosująca przemoc domową i świadek przemocy domowej.

Osobą doznającą przemocy domowej jest:

- małżonek, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- osoba pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,

- osoba pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoba wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoba pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- małoletni – wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Definicja osoby doznającej przemocy domowej stanowi zamknięty katalog osób, które z uwagi na pokrewieństwo lub powinowactwo albo z uwagi na rodzaj relacji, znajdują się w kręgu osób doznających przemocy domowej. Nie ma przy tym znaczenia, czy osoba doznająca przemocy domowej zamieszkuje wspólnie z osobą stosującą przemoc domową oraz czy nadal te osoby pozostają w związku.

Osobą stosującą przemoc jest: pełnoletni, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób wskazanych jako doznające przemocy domowej. Wprowadzono zasadę, że tylko osoby pełnoletnie mogą być uznane za osoby stosujące przemoc domową.

Świadek przemocy domowej jest to osoba, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej. Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej.

Pojęcia: osoba doznająca przemocy i osoba stosująca przemoc nie określają tego jakimi są ci ludzie, lecz wyłącznie rolę którą przyjmują w konkretnej relacji międzyludzkiej. Można być zatem np. ofiarą w relacji z mężem a jednocześnie być sprawczynią przemocy wobec własnych dzieci. Jakkolwiek może się to wydawać irracjonalne, bardzo często to ofiara jest obwiniana za to, co ją spotkało. Przekonany jest o tym sprawca, który czuje się wręcz „zmuszony” przez zachowanie ofiary do zastosowania przemocy. „Prosił”, „tłumaczył”, „przekonywał”, „groził”, a on/ona nie chciał/ła się podporządkować, więc „musiał” użyć siły. „Sama sobie winna”. Przekonana o tym często bywa również osoba poszkodowana: „odezwałam się, a on był zmęczony po pracy”, „za mało się starałam”, „źle się zachowywałam”, „co zrobiłam źle?” – to tylko kilka przykładów pojawiających się uzasadnień. Przekonani bywają świadkowie i przedstawiciele służb: „po co tam poszła”, „musiała go sprowokować”, „skoro nie opuszcza go, to lubi być krzywdzona”. Tymczasem za przemoc zawsze odpowiedzialność ponosi sprawca, niezależnie od tego co zrobiła ofiara.

Zgodnie z Kodeksem Karnym przemoc wobec osób najbliższych może przybierać następujące formy:

Art.207. § 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1–2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

Art.189. § 1. Kto pozbawia człowieka wolności, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Jeżeli pozbawienie wolności trwało dłużej niż 7 dni, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 2a. Jeżeli pozbawienie wolności, o którym mowa w § 2, dotyczy osoby nieporadnej ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

§ 3. Jeżeli pozbawienie wolności, o którym mowa w § 1–2a, łączyło się ze szczególnym udręczeniem, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 5 do 25.

Przestępstwa z art.207i art.189 są przestępstwami ściganymi z urzędu. Przepis art. 304 § 1. Kodeksu postępowania karnego nakłada na każdego, kto dowiedział się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, w tym przypadku przemocy domowej, społeczny obowiązek zawiadomienia o tym Prokuratora lub Policję. Zgodnie zaś z przepisem art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

O obowiązkach służb w sytuacji przemocy mówią także przepisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej:

Art.12. 1. Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy domowej, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora.

2. Osoby będące świadkami przemocy domowej powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Art.12a. 1. W razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny zapewnia dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17), dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

2. Tryb umieszczania dzieci w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej regulują przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177).

3. Decyzję, o której mowa w ust. 1, pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką. Przepisy art. 59810, art. 59811 § 3 i art. 59812 § 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio.

4. Decyzję, o której mowa w ust. 1, podejmuje się w miarę możliwości w obecności i przy wsparciu psychologa.

4a. Przed podjęciem decyzji, o której mowa w ust. 1, pracownik socjalny w uzgodnieniu z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką dokonuje oceny ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka w kwestionariuszu szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka.

4b. W przypadku zapewnienia dziecku ochrony, o której mowa w ust. 1, dziecku udziela się wsparcia psychologa.

5. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego, nie później niż w ciągu 24 godzin od chwili zapewnienia dziecku ochrony, o zapewnieniu dziecku ochrony i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

6. Do umieszczenia dziecka u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

7. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, procedurę postępowania Policji przy wykonywaniu czynności, o których mowa w ust. 1 i 3, oraz sposób dokumentowania przeprowadzonych przez Policję czynności, uwzględniając konieczność udzielenia dzieciom skutecznej pomocy.

8. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór kwestionariusza szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka służący stwierdzeniu zasadności zapewnienia dziecku ochrony, o której mowa w ust. 1, mając na względzie konieczność prawidłowej diagnozy sytuacji i stanu dziecka oraz udzielenia mu natychmiastowej ochrony, uwzględniającej jego potrzeby oraz ochronę danych osobowych, które mają być przetwarzane z wykorzystaniem kwestionariusza.

II. PRZEMOC DOMOWA – DIAGNOZA NA PODSTAWIE STATYSTYK OGÓLNOPOLSKICH I WYNIKÓW BADAŃ

„Skala występowania zjawiska przemocy domowej w Polsce jest znacznie niedoszacowana” (Wielkopolski program przeciwdziałania przemocy domowej na lata 2026-2030). Według badania Fundacji Court Watch Polska z 2022 roku pt. „Wymiar sprawiedliwości wobec przemocy domowej” Ministerstwo Sprawiedliwości podaje, że od 2015 roku liczba osób skazanych z tytułu przemocy domowej to około 11 tys. i utrzymuje się na względnie stałym poziomie. Nie zmniejsza się też liczba formularzy wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”. Te same dane wskazują niezmiennie – co najmniej od 2012 roku – że przemoc domowa dotyczy przede wszystkim kobiety, które stanowią ok. 86% dorosłych pokrzywdzonych. Z kolei wśród osób podejrzewanych o jej stosowanie dominują mężczyźni (91,5-93% w ciągu ostatnich 8 lat).

Z badań Ministerstwa Sprawiedliwości z 2023 roku pt. „Przemoc domowa – badanie ilościowe” wynika, że przemoc domowa w naszym kraju utożsamiana jest przede wszystkim z przemocą fizyczną (80,4% spontanicznych wskazań) i psychiczną (78,4% spontanicznych wskazań). Natomiast niewielki procent spontanicznych wskazań odnotowano w przypadkach przemocy seksualnej (6,1%) i ekonomicznej (16,8%).

Z Diagnozy przemocy wobec dzieci w Polsce przeprowadzonej w 2023 roku przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę wynika, że większość dzieci i nastolatków (79%) doświadczyła w swoim życiu choć raz przemocy lub zaniedbania. W roku poprzedzającym badanie czyli 2022 było to 52% respondentów. Najczęściej zgłaszanymi formami przemocy wśród dzieci i nastolatków były: przemoc ze strony rówieśników (66%), przemoc ze strony bliskiego dorosłego (32%) oraz wykorzystanie seksualne bez kontaktu fizycznego (26%). Ponadto 23% dzieci i nastolatków było zaniedbywanych emocjonalnie, 20% – doświadczało parentyfikacji – odwrócenia ról w rodzinie, a 14% – było świadkami przemocy w domu. Wykorzystywania seksualnego z kontaktem fizycznym doświadczyło 8%

respondentów, tyle samo (8%) było zaniedbywanych fizycznie. Dziewczyny częściej niż chłopcy deklarują, że doznają przemocy.

Sprawcami przemocy psychicznej i fizycznej wobec dzieci ze strony bliskich dorosłych najczęściej byli rodzice – ojcowie (odpowiednio, 39% i 35%) i matki (odpowiednio, 43% i 31%). Spośród badanych czynników ryzyka przemocy najbardziej znaczące okazały się nadużywanie alkoholu przez domownika, choroba psychiczna domownika i używanie narkotyków przez domownika. Wyniki badania wskazują na związek między doświadczaniem przemocy a podejmowaniem zachowań autodestrukcyjnych. Na okaleczanie się najsilniej wpływa doświadczenie przemocy rówieśniczej, a na próby samobójcze – doświadczenie wykorzystania seksualnego z kontaktem fizycznym. Badanie pokazało także, że osobą, na której wsparcie mogły liczyć dzieci i nastolatki, byli: matka (65%), rówieśnicy spoza rodziny (64%), ojciec (45%), rodzeństwo lub inne dziecko z rodziny (38%), inny dorosły z rodziny (26%), psycholog lub pedagog (13%) oraz nauczyciel lub nauczycielka (11%). Osiem procent dzieci i nastolatków przyznało natomiast, że nie mieli ani jednej osoby, do której mogło się zwrócić w trudnej sytuacji.

Szczególnymi grupami osób narażonymi na doznawanie przemocy domowej są osoby starsze i osoby z niepełnosprawnością. W 2022 roku Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej przeprowadziło ogólnopolską diagnozę zjawiska przemocy wobec tych osób, z której wynika, że osoby z niepełnosprawnością biorące udział w badaniu doznawały najczęściej przemocy psychicznej (78,1%) i fizycznej (57,8%). Z kolei osoby starsze najczęściej doznawały przemocy psychicznej (87,3%), a następnie fizycznej i ekonomicznej (po 41,1%).

Jak wynika z raportu Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” za 2024 rok, w porównaniu z 2020 rokiem nastąpił spadek liczby przeprowadzanych rozmów w ramach infolinii wsparcia, o 23,4% (w 2020 r. wykonano 23 857 telefonów, a w 2024 r. – 18 274). Wśród telefonujących zdecydowaną większość stanowiły kobiety (75%). Numer infolinii wybierały głównie osoby dorosłe. W analizowanym okresie odebrano 294 połączenia od dzieci lub niepełnoletniej młodzieży (1,6% wszystkich rozmów). Chociaż najwięcej rozmów (45%) dyżurujący przeprowadzili z osobami doznającymi przemocy, to jednak odebrali również 4 471 połączeń (25% wszystkich rozmów) od świadków. Telefony od osób krzywdzących w dalszym ciągu zdarzają się sporadycznie. W 2024 r. odnotowano ich 343 (ok. 2% wszystkich rozmów). Osoby zgłaszające przemoc rzadko mówią o tylko jednym jej rodzaju. Przemoc psychiczna towarzyszy w zasadzie każdej z pozostałych form. W ponad połowie przypadków osobą krzywdzącą był/a partner/ka (53%). Dzwoniący niejednokrotnie opisywali również sytuacje, w których osobami stosującymi przemoc byli rodzice (27%). W 26% zgłaszanych przypadków osoba stosująca przemoc nadużywała alkoholu. W 2024 roku na adres Poradni wpłynęło 2 585 maili i listów nadesłanych przede wszystkim przez osoby dorosłe (96%

wszystkich mailowych wiadomości). Specjaliści Pogotowia „Niebieska Linia” w 2024 r. przeprowadzili 863 nowe interwencje, we wszystkich przypadkach miały one na celu udzielenie pomocy osobom doznającym przemocy poprzez kontakt z placówkami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

W 2023 roku w województwie wielkopolskim z powodu bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia zostało odebranych z rodzin 139 dzieci (wzrost o 110,6% w porównaniu z 2020 rokiem). W 41,7% przypadków dzieci zostały umieszczone u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, a pozostałe w pieczy zastępczej.

W 2020 roku Policja otrzymała uprawnienie w postaci możliwości wydania wobec osoby stosującej przemoc domową, nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia na okres 14 dni (z możliwością przedłużenia przez sąd). W Wielkopolsce w 2023 roku wydano łącznie 176 środków ochrony (nakaz i/lub zakaz). Zakaz zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia wydano w 91 przypadkach, zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy – w 59 przypadkach, natomiast zakaz wstępu do miejsc pracy czy nauki, gdzie przebywa ta osoba – dotyczył 3 przypadków.

III. PRZEMOC DOMOWA – DIAGNOZA PROBLEMU W LUBONIU NA PODSTAWIE DANYCH ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO, POLICJI I GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

W drugiej połowie 2023 roku przeprowadzono w Luboniu „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych”. Dotyczyła ona podstawowych problemów społecznych związanych z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, narkotyków, uzależnieniami behawioralnymi, przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, cyberprzemocą, a także postawami społecznymi wobec tychże zjawisk. W badaniu ankietowym wzięło udział 238 dorosłych mieszkańców Lubonia, 68 nauczycieli lubońskich szkół podstawowych i szkoły średniej oraz 150 uczniów klas siódmych i ósmych.

W kwestii oceny ważności problemów społecznych w Luboniu jako najważniejsze mieszkańcy Lubonia wskazali: na pierwszym miejscu picie alkoholu przez młodzież, na drugim cyberprzemoc, następnie palenie tytoniu (papierosów elektronicznych) przez młodzież oraz samobójstwa. Na piątym miejscu ulokował się problem przemocy domowej.

Mieszkańcom Lubonia zadano pytanie: „Jak często widzi Pani/Pan w okolicy miejsca swojego zamieszkania, że ktoś używa wyzwisk/wulgaryzmów, stosuje przemoc fizyczną (bicie)?” Większość ankietowanych spotykała w swojej okolicy osoby używające wyzwisk, wulgaryzmów. Aż 83 ankietowanych (34,87%) spotykało takie osoby codziennie. W kwestii przemocy fizycznej (bicia) większość

osób ankietowanych (63,44%) przynajmniej raz w życiu widziało w okolicy swojego zamieszkania, że ktoś stosuje przemoc fizyczną (bicie).

Mieszkańcom Lubonia zadano w ankiecie pytanie o rozumienie terminu przemoc domowa – co oznacza. Była możliwość zaznaczenia wielu odpowiedzi. Spośród ankietowanych 98,30% (234 osoby) trafnie wskazywało określenia przemocy domowej. Jedynie 1,70% (4 osoby) udzieliło odpowiedzi „nie wiem”. Dla większości (96,20% wskazań) przemoc domowa oznacza bicie, szarpanie, popychanie, a zatem przemoc fizyczną. Wyzwiska, poniżanie i krzyki, a zatem przemoc psychiczna znalazły się na drugim miejscu z ilością wskazań na poziomie 93,30%. Na trzecim miejscu ze wskazaniem 90,30% pojawiło się zmuszanie do współżycia seksualnego, a zatem przemoc seksualna. Pomimo tego, że respondentom z różnych powodów trudno było przyznawać się do bycia zarówno sprawcami przemocy, jak i ofiarami, to jednak wyniki ankiety pokazały, że co czwarty badany mieszkaniec Lubonia nie tylko zna osobę doświadczającą przemocy, ale również sam doświadczył przemocy. Zdecydowana większość ankietowanych (82%) uważała, że nie istnieją okoliczności usprawiedliwiające przemoc. Odpowiedzi: „nie wiem” udzieliło 12% ankietowanych (29 osób). Zdaniem 6% ankietowanych (12 osób) istnieją okoliczności usprawiedliwiające przemoc. Mieszkańcy Lubonia mają jedno błędne przekonanie o tym, że główną przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol. W świetle badań alkohol jest z jednej strony: „wyzwalaczem”, z drugiej: „usprawiedliwicielem” przemocy, jest jednym z ważnych czynników ryzyka nie jest jednak przyczyną przemocy.

Nauczyciele realizujący działania profilaktyczne w środowisku szkolnym za najważniejsze problemy społeczne uznali: uzależnienia behawioralne, problem ochrony środowiska, cyberprzemoc i niezdrowy styl życia. Analizując informacje uzyskane od nauczycieli wynika, że najbardziej widocznym problemem w szkole jest nadmierne korzystanie uczniów z telefonów komórkowych, smartfonów i komputera. Tak właśnie uważa 95,58% z nich. Na drugim miejscu zauważali nastroje smutku i przygnębienia wśród młodych ludzi – (89,70% i 61 odpowiedzi), a na trzecim niewłaściwe odżywianie się i wagarowanie – 54 odpowiedzi (79,41%). Na kolejnych miejscach znalazły się: okaleczanie się – 46 wskazań (67,64%) oraz palenie tytoniu i e-papierosów – 42 wskazania (61,76%). Dużo mniej nauczycieli wskazywało picie alkoholu – 14 osób (20,58%). Jeszcze mniej zażywanie narkotyków – 10 osób (14,70%) i środków psychoaktywnych innych niż alkohol – 8 osób (11,76%) oraz upijanie się – 7 wskazań (10,29%). Najbardziej rzadkim zjawiskiem, zauważonym przez nauczycieli, okazuje się palenie marihuany, które „uzyskało” (8,82%). Warto zaznaczyć, że w lubońskich szkołach wystąpiły wszystkie wymienione w ankiecie zachowania ryzykowne, choćby u pojedynczych osób.

Zdecydowanie częstszym widokiem niż osób palących, pijących, czy pod wpływem środków psychoaktywnych jest dla nauczycieli na terenie szkoły widok

osoby, która wyzywa kogoś – 77,94% ,lub bije – 69,11%. Przemoc jest obecna w środowisku lubońskich szkół.

W związku z tym zbadano skalę występowania przemocy rówieśniczej, a zatem: doświadczenie oraz stosowanie przemocy i cyberprzemocy wśród młodzieży lubońskich szkół³. W badaniu ujęto zarówno częstotliwość doświadczenia i stosowania, jak i grupy sprawców. Przemoc szkolna może mieć formę jednorazowych, incydentalnych zdarzeń, jednakże najczęściej przybiera formę dręczenia. Dręczenie szkolne jest podtypem zachowań agresywnych, w którym jednostka lub grupa w sposób powtarzalny atakuje, upokarza i/lub wyklucza z grupy relatywnie ³absz¹ osobę. Okazuje się, że w Luboniu 42,9% uczniów zadeklarowało, że przynajmniej raz doświadczyli dręczenia. 19,0% uczniów doświadczyło przemocy rówieśniczej 3 i więcej razy. S¹ to liczby bardzo niepokojące. Równocześnie 14,4% badanych zadeklarowało, że przynajmniej raz zdarzyło się im dręczyć innych. Cyberprzemoc jest zjawiskiem powszechnym wśród lubońskiej młodzieży. Aż 19% uczniów zadeklarowało, że przynajmniej raz doświadczyło cyberprzemocy, a 4,8% przyznało się do jej stosowania.

W diagnozie szczególną uwagę poświęcono uzależnieniom behawioralnym, które nauczyciele uznali za najważniejszy problem społeczny i najważniejszy problem wśród uczniów w szkole. Większość ankietowanych (53,80%) zaznaczyło, że znają osoby uzależnione od telefonu komórkowego i komputera. 53,80% ankietowanych określiło codzienny czas przebywania w sieci w przedziale od 1 do 3 godzin. Na drugim miejscu znalazła się odpowiedź do 1 godziny (27,30%). Od 3 do 6 godzin dziennie, poza pracą, spędza w Internecie 13,40% ankietowanych, a od 6 do 10 godzin dziennie 3,40%. Nie korzysta z Internetu poza pracą jedynie 2,10% ankietowanych. Najczęstszym powodem korzystania z Internetu są social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok) z ilością wskazań na poziomie 66,80%. Również zdaniem większości nauczycieli uczniowie nadmiernie korzystają z telefonów komórkowych, smartfonów i komputerów – taką odpowiedź udzieliło 165 osób (98,21%).

Ustawa z dnia 29 lipca 2025 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, która ma charakter ogólnokrajowy nakłada na wszystkie szczeble samorządu terytorialnego, a zatem także na gminę bardzo ważne zadanie zbudowania spójnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

W Luboniu, w celu skutecznego prowadzenia spraw związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej działa Zespół Interdyscyplinarny. Tworzą go osoby reprezentujące różne podmioty, które na terenie Lubonia koordynują, standaryzują, analizują i rozwiązują lokalne problemy przemocy domowej.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego (art. 9a ust. 3, 3a, 4, 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej) wchodzi osoby reprezentujące następujące podmioty:

1. jednostki organizacyjne pomocy społecznej (OPS, CUS, DPS, PCPR, ROPS, OIK, ośrodki wsparcia, placówki specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego);
2. gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych;
3. policję;
4. oświatę (przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe);
5. ochronę zdrowia (zarówno publiczną, jak i niepubliczną);
6. kuratorską służbę sądową (kuratorzy ds. karnych, kuratorzy ds. rodzinnych);
7. organizacje pozarządowe (mające w zakresie działalności obszary związane z przeciwdziałaniem przemocy).

W Luboniu funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny (ZI) składający się z przedstawicieli wszystkich wskazanych powyżej służb, powołany Zarządzeniem nr 64/2025 Burmistrza Miasta Luboń z dnia 17 października 2025 w sprawie powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Luboniu.

Zgodnie z art. 9a ust. 13 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej członkowie ZI wykonują swoje zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych. Nie przysługuje im zatem dodatkowe wynagrodzenie. I choć ustawodawca nie zapisał tego wprost, bycie członkiem ZI oznacza konieczność posiadania kompetencji w tym zakresie, a więc niezbędnej wiedzy o zjawisku przemocy domowej i przydatnych przepisach prawa. Dlatego po powołaniu do ZI w ciągu 12 miesięcy należy wziąć udział w 24-godzinnym szkoleniu, które organizuje samorząd województwa (art. 9a ust. 5a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej).

Głównym obowiązkiem formalnym członków ZI jest obecność na posiedzeniach ZI, które odbywają się według potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące (art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej). Ważnym, wręcz fundamentalnym, obowiązkiem jest zachowanie poufności danych osobowych i spraw indywidualnych osób, o których na posiedzeniach ZI będą się toczyć rozmowy. Obowiązek ten rozciąga się także na okres po ustaniu członkostwa w ZI (art. 9c ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej).

Do prowadzenia indywidualnych spraw związanych z prowadzeniem procedury „Niebieskie Karty” powoływana jest grupa diagnostyczno-pomocowa. Chodzi o pracę z konkretną rodziną w celu oceny sytuacji rodziny dotkniętej przemocą domową i podjęciu interwencji. Głównym celem grupy diagnostyczno - pomocowej jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy

i zatrzymanie przemocy domowej. Grupy diagnostyczno pomocowe składające się obligatoryjnie z pracownika socjalnego i dzielnicowego. są samodzielne. Zespół Interdyscyplinarny może mieć głos doradczy i podejmować działania na wniosek członków GDP – np. poszerzać skład GDP o innych specjalistów.

Zadaniem pracownika socjalnego w grupie diagnostyczno – pomocowej jest w szczególności praca z osobą doznającą przemocy, a mianowicie:

- diagnoza jej potrzeb i zasobów,
- udzielenie jej pomocy i informacji o dostępnej lokalnie pomocy,
- opracowanie indywidualnego planu pomocy,
- wizyty w środowisku,
- praca socjalna,
- kierowanie do specjalistów,
- motywowanie do podejmowania działań terapeutycznych.

Zadaniem dzielnicowego jest w szczególności praca z osobą stosującą przemoc, a mianowicie:

- motywowanie do uczestnictwa w oddziaływaniach edukacyjno-korekcyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych,
- wzmacnianie zmiany zachowania, obligowanie do zaprzestania stosowania zachowań przemocowych,
- informowanie o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej.

Grupa diagnostyczno-pomocowa wspólnie realizuje zadania o czym świadczy sformułowanie „w szczególności”. Podstawowym zadaniem w pracy z osobą doznającą przemocy jest ustalenie i kontrolowanie w toku procedury stanu jej bezpieczeństwa, a w przypadku zagrożenia życia i zdrowia ochrony. W tym obszarze można korzystać z kilku narzędzi:

- wniosek o uniemożliwienie OSP korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z ODP oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do ODP (art. 11a-11aa ustawy oppd);
- środki izolacji osoby stosującej przemoc od ODP na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji i ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych;
- zapewnienie schronienia w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ODP.

Procedura „Niebieskie Karty” jest narzędziem, którego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej, ale także współpraca przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, które są zobowiązane

do reagowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu przemocy domowej.

Kwestie związane z realizacją czynności w ramach narzędzia, jakim jest procedura „Niebieskie Karty” regulują przepisy obowiązującego od 28.9.2023 r. rozporządzenia Rady Ministrów z 6.9.2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870).

Do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” uprawnieni s¹:

1. pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej;
2. funkcjonariusz policji;
3. żołnierz Łandarmierii Wojskowej;
4. pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej;
5. asystent rodziny;
6. nauczyciel wychowawca bēd¹cy wychowawc¹ klasy lub nauczyciel znaj¹cy sytuacjē domow¹ ma³oletniego;
7. osoba wykonuj¹ca zawód medyczny, w tym lekarz, pielēgniarka, po³ożna lub ratownik medyczny;
8. przedstawiciel gminnej komisji rozwi¹zywania problemów alkoholowych,
9. pedagog, psycholog lub terapeuta, bēd¹cy przedstawicielami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwi¹zywania problemów alkoholowych; Policji; oēwiaty; ochrony zdrowia; lub organizacji pozarz¹dowych.

Liczbę wszczętych w roku 2024 procedur „Niebieskie Karty” tj. liczbę sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę prezentuje poniższa tabela nr 1:

Tabela 1. Liczba wszczętych w 2024r. procedur „Niebieskie Karty” przez przedstawicieli służb do tego uprawnionych.

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	13
Policja	60
Oświata	11
Ochrona zdrowia	4

Zgłoszenia przemocy może dokonać każdy i w każdej formie (na Komisariacie Policji, w ośrodku pomocy społecznej, w szkole, lekarzowi, psychologowi w Poradni – osobiście, mailowo, telefonicznie).

Zgłoszenie nie musi skutkować rozpoczęciem procedury NK tym bardziej, że formularz NK-A wypełnia się w obecności osoby doświadczającej przemocy. Zasadnym jest, po uzyskaniu zgłoszenia od świadka, podjęcie wstępnych działań

diagnostycznych, np. przeprowadzenie wizyty w środowisku (§ 4 pkt 1 Rozporządzenia), a następnie podjęcie decyzji o wszczęciu procedury, czyli wypełnienie NK-A.

Wszczęcie procedury NK następuje poprzez wypełnienie formularza NK-A w sytuacji, kiedy wskazane w ustawie przeciwdziałaniu przemocy domowej osoby, wykonując czynności służbowe lub zawodowe, mają uzasadnione podejrzenie wystąpienia przemocy domowej. Rozpoczęcie procedury „Niebieskie Karty” nie wymaga akceptacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy. Tym samym uwydatniony został fakt, że przemoc nie jest tzw. „sprawą rodzinną”, a przestępstwem ściganym z urzędu.

W 2024r. wszczęto 89 procedur „Niebieskie Karty”. Liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzednich wynosiła 53. W 13 przypadkach „Niebieska Karta-A” dokumentowała kolejne zdarzenie wystąpienia przemocy w sprawach toczących się już procedur „Niebieskie Karty”. Ilość wszczętych procedur „Niebieska Karta” w latach 2022-2024 przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Ilość wszczętych procedur „Niebieska Karta” w latach 2022-2024

	2022	2023	2024
Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”	77	77	89

Drugim krokiem w procedurze „Niebieskie Karty”, po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta -A” jest przekazanie osobie doznającej przemocy, lub w przypadku przemocy wobec dziecka – rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu formularza Niebieska Karta-B, który zawiera informacje na temat zjawiska przemocy domowej oraz o formach wsparcia. Formularz NK-B jest dokumentem dla osób pokrzywdzonych i nie przekazuje się go osobie stosującej przemoc.

Następnie wszczynający procedurę przekazuje w terminie 5 dni roboczych formularza NK-A do Zespołu Interdyscyplinarnego. Zespół Interdyscyplinarny ma obowiązek powołać grupę diagnostyczno-pomocową nie później niż w terminie 3 dni od dnia otrzymania NK- A w składzie obowiązkowym: pracownik socjalny i policjant, ale również żołnierz ŻW. W przeciągu 5 dni roboczych od dnia otrzymania formularza NK-A odbywa się pierwsze posiedzenie GDP. Służy omówieniu sytuacji osoby doznającej przemocy i osoby stosującej przemoc. Następuje ustalenie działań GDP.

W 2024r. działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” objęte było 129 rodzin, w tym z powodu:

- przemocy psychicznej – 129,
- przemocy fizycznej – 110 rodzin,

- przemocy seksualnej – 6 rodzin,
- przemocy ekonomicznej – 21 rodzin,
- przemocy za pomocą środków komunikacji elektronicznej – 14 rodzin.

Tabela 3. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty w latach 2022-2024.

	2022	2023	2024
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta”	120	102	129

Kolejnym krokiem w procedurze „Niebieskie Karty” jest spotkanie grupy diagnostyczno – pomocowej z osobą doznającą przemocy – pozwala pogłębić diagnozę sytuacji w rodzinie oraz opracować plan bezpieczeństwa i pomocy dla osoby krzywdzonej. W tym momencie wypełniany jest też formularz Niebieska Karta – C.

W 2024r. osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” wskazanych jako osoby doznające przemocy było 207 , w tym osób dorosłych: 89, zaś dzieci – 118.

Tabela 4. Liczba osób doznających przemocy domowej w latach 2022-2024

Liczba osób doznających przemocy domowej		2022	2023	2024
	Ogółem	136	129	207
	Kobiety	102	103	156
	Mężczyźni	10	26	51
	Dzieci	24	115	118

Następnie grupa diagnostyczno – pomocowa spotyka się z osobą stosującą przemoc – służy ono motywowaniu do zaprzestania stosowania przemocy i zmiany zachowań i/lub kierowaniu osoby stosującej przemoc do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym lub programie psychologiczno – terapeutycznym. W tym momencie wypełniany jest też formularz Niebieska Karta – D – sytuacja osoby i plan oddziaływań.

Kolejne czynności w procedurze „Niebieskie Karty” to realizacja planu pomocy i monitorowanie sytuacji w rodzinie do czasu ustania przemocy i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu stosowania przemocy.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje w przypadku: ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej, a także w przypadku rozstrzygnięcia o brak zasadności podejmowania działań. Procedura „Niebieskie Karty” nie ma charakteru nakazowego, nie ma obowiązku uczestnictwa w niej. W takiej sytuacji należy rozważyć zamknięcie procedury ze względu na brak zasadności podejmowania działań (art. 9h ust. 1 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej). Środowisko rodziny nadal będzie monitorowane przez 9 miesięcy po zakończeniu procedury.

W 2024r. zakończono 48 procedur „Niebieskie Karty” , w tym z powodu:

- ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej – 22 karty,
- rozstrzygnięcia o brak zasadności podejmowania działań – 26 kart.

Dokładne określenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej jest niemożliwe. Wiele osób doświadczających przemocy nie zgłasza tego faktu ani wymiarowi sprawiedliwości ani nawet osobom zaufanym. Powodów takiego zachowania należy upatrywać: w obawie przed sprawcą, w braku wiary w możliwość skutecznego działania wymiaru sprawiedliwości, w chęci zapomnienia o doznanej krzywdzie, w chęci ochrony sprawców lub osób z nimi związanych przed cierpieniem, w poczuciu wstydu, w obawie przed wykluczeniem społecznym.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, konieczne jest jej regularne diagnozowanie i monitorowanie.

IV. PRZEMOC DOMOWA – ZASOBY LUBONIA W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

W Luboniu funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny, który w 2024 roku spotkał się 9 razy, utworzył 89 grup diagnostyczno – pomocowych, które odbyły 426 posiedzeń.

W 2024r. z różnego rodzaju poradnictwa skorzystało 315 osób z rodzin z problemem przemocy, a 144 osoby wzięły udział w zajęciach terapeutycznych. Z pomocy prawnej z zakresu prawa rodzinnego skorzystało 80 osób. W Luboniu w 2024r. funkcjonowały grupy wsparcia: dla kobiet, dla rodziców oraz grupy AA.

Osoby doświadczające przemocy domowej mają dostęp do funkcjonującej na terenie Lubonia infrastruktury, na którą w 2024 roku składało się:

Lubońskie Centrum Wsparcia i Pomocy Rodzinie to miejsce, które oferuje szerokie i kompleksowe wsparcie dla wszystkich osób potrzebujących pomocy. Problemy rodzinne, trudności wychowawcze, uzależnienia, przemoc domowa – to tylko część spraw, w jakich może pomóc. Działa przy ul. Sobieskiego 65 w Luboniu, w nowo wyremontowanym, samodzielny budynek z salami terapeutycznymi oraz salami do zabaw i relaksu. Są tu: kuchnia, łazienki, w tym te dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Placówka została włączona w struktury Urzędu Miasta Luboń i funkcjonuje w ramach Wydziału Oświaty, Zdrowia i Kultury. Centrum prowadzi działania zarówno dla dorosłych, młodzieży, jak i dzieci.

W Lubońskim Centrum Wsparcia i Pomocy Rodzinie codziennie od poniedziałku do piątku w odbywają się warsztaty terapeutyczne dla dzieci i młodzieży z lubońskich szkół oraz przyjmują specjaliści.

Przez cały rok, w godzinach 16:30–18:30 odbywają się warsztaty o charakterze profilaktycznym dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. W zajęciach uczestniczy średnio grupa 15 dzieci w wieku od 7 – 16 lat. Jednym z najbardziej zauważalnych efektów pracy w ubiegłym roku była poprawa ocen szkolnych. Wpływ na to miała codzienna praca, systematyczne przygotowanie do zajęć w szkole oraz dopilnowanie odrabiania zadań domowych. Tradycją stało się już wspólne obchodzenie urodzin i imienin oraz świąt. W okresie wakacyjnym w ramach letnich warsztatów, dzieci wyjeżdżają na kolonie, podczas których opiekunowie – terapeuci realizują program profilaktyczny.

W Lubońskim Centrum Pomocy i Wsparcia Rodzinie mieszkańcy Lubonia każdego dnia mogą uzyskać pomoc następujących specjalistów:

Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – pedagoga, terapeuty i profilaktyka uzależnień, który diagnozuje problemy, a następnie wskazuje możliwości uzyskania wsparcia. Do zadań pełnomocnika należy również rozpoczęcie procedury „Zobowiązania do leczenia odwykowego”.

Certyfikowanego specjalisty psychoterapii uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, który od wielu pracuje w Wojewódzkim Szpitalu Neuropsychiatrycznym w Kościanie, a w Lubońskim Centrum Wsparcia i Pomocy Rodzinie prowadzi punkt konsultacyjny w zakresie uzależnienia od alkoholu i przeciwdziałania przemocy.

Kolejnym specjalistą jest również certyfikowany psychoterapeuta który prowadzi psychoterapię dorosłych i młodzieży zmagających się z zaburzeniami emocjonalnymi, osobowości oraz doświadczających trudności w relacjach interpersonalnych.

W Centrum Wsparcia i Pomocy Rodzinie odbywają się również cykliczne spotkania dla rodziców dzieci w różnym wieku, swoiste szkolenie rodzicielskie kształtujące szereg kompetencji z zakresu m.in. inteligencji interpersonalnej (empatii i umiejętności społecznych) oraz inteligencji interpersonalnej (samoświadomości, samoregulacji i motywacji).

W Centrum funkcjonuje też Grupa dla sprawców przemocy realizująca program korekcyjno- edukacyjny "Siłacz" który opiera się o wytyczne do tworzenia modelowych programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, stanowiące załącznik nr 2 do Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz funkcjonuje na podstawie amerykańskiego programu o nazwie Domestic Abuse Intervention Project of Duluth. Z tej formy wsparcia skorzystało w 2024 roku 12 osób.

W Centrum regularnie organizowane są szkolenia, superwizje oraz spotkania specjalistów zajmujących się zawodowo pomaganiem osobom i rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych: pracowników socjalnych, kuratorów,

pedagogów ze szkół, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dają one możliwość nawiązania ścisłej współpracy i podejmowania działań pomocowych interdyscyplinarnie. Ponadto skracają dystans, co umożliwia szybsze działanie pomocowe.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który wykonuje zadania w zakresie pomocy społecznej (własne oraz zlecone z zakresu administracji rządowej).

Do zadań ośrodka pomocy społecznej z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej należy w szczególności:

- obsługa organizacyjno-techniczna i finansowa zespołu interdyscyplinarnego,
- praca socjalna - świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym,
- usługa Asystenta Rodziny - pomaga rodzinie przy wdrażaniu prawidłowych postaw życiowych. Współpraca z asystentem odbywa się za zgodą rodziny i przy aktywnym jej udziale. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Efektem powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem, które pozwala im być samodzielnym oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Asystent rodziny współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową. W 2024r. asystent rodziny objął wsparciem 20 rodzin z dziećmi,
- zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia – kompletowanie dokumentacji i kierowanie do Ośrodków Interwencji Kryzysowej, domów pomocy społecznej,
- prowadzenie poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej – od 2017r. MOPS realizuje projekt „Poprawa dostępu do usług społecznych wspierających rodziny i rodzinną pieczę zastępczą na terenie MOF Poznania – EDYCJA III” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021 – 2027 (FEW) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+). W 2025 roku rozpoczęto realizację III edycji projektu, która potrwa do 31 grudnia 2027r. Od 1 lipca 2025r. mieszkańcy Lubonia mają zapewniony bezpłatny dostęp do usług dziewięciu specjalistów:
- Specjaliści do spraw przemocy w wymiarze 576 godzin w okresie od lipca 2025r. do 31 grudnia 2027r. (Podział godzin w poszczególnych latach: 2025 – 156h, 2026 – 210h i 2027 – 210h).

Usługa poradnictwa specjalisty do spraw przemocy obejmuje spotkania indywidualne dla osób doświadczających przemocy domowej w zakresie: rozpoznania sytuacji ofiar przemocy domowej, pomocy im oraz wspierania w przezwyciężeniu

sytuacji kryzysowej związanej z występowaniem przemocy domowej, a także nabycie umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc.

- Poradnictwo psychologiczne w wymiarze 986 godzin w okresie od lipca 2025r. do 31 grudnia 2027r. (Podział godzin w poszczególnych latach: 2025 – 306h, 2026 – 340h i 2027 – 340h).

Usługa poradnictwa psychologicznego obejmuje spotkania indywidualne dla osób z problemem opiekuńczo - wychowawczym o charakterze diagnostycznym i wspierającym dla dorosłych i dzieci. Poradnictwo psychologiczne ma służyć nabyciu umiejętności interpersonalnych i rodzicielsko - wychowawczych. Dedykowane jest osobom zdrowym, ale przeżywającym różnego rodzaju kryzysy, które mają problem z dostosowaniem się do nowych okoliczności, zwłaszcza do zmieniającej się sytuacji życiowej.

- Poradnictwo prawne w wymiarze 460 godzin w okresie od lipca 2025r. do 31 grudnia 2027r. (Podział godzin w poszczególnych latach: 2025 – 140h, 2026 – 160h i 2027 – 160h).

Usługa poradnictwa prawnego obejmuje indywidualne konsultacje prawne dla osób w trudnej sytuacji życiowej. Chodzi o przekazywanie informacji z zakresu obowiązującego stanu prawnego, przysługujących osobie uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach w szczególności z zakresu prawa rodzinnego i cywilnego. Chodzi o to, żeby osoby, których na to nie stać mogły skorzystać z w miarę kompleksowej usługi prawnej z wyłączeniem reprezentowania przed sądem, ale z możliwością uzyskania porady w napisaniu pisma na każdym etapie postępowania sądowego przed sądem rodzinnym, w sprawach spadkowych, w sprawach o upadłość konsumencką.

- Poradnictwo logopedyczne w wymiarze 830 godzin w okresie od lipca 2025r. do 31 grudnia 2027r. (Podział godzin w poszczególnych latach: 2025 – 230h, 2026 – 300h i 2027 – 300h).

Usługa poradnictwa logopedycznego dedykowana jest dla osób, które mają wątpliwości, czy rozwój logopedyczny ich dziecka przebiega prawidłowo. Specjalista przekaze informacje, czy istnieją sygnały niepokojące co do rozwoju, karmienia/ jedzenia i komunikacji dziecka oraz da wskazówki dotyczące samodzielnej pracy rodzica z dzieckiem. Jeżeli okaże się po diagnozie, że dziecko pomimo problemów z mową nie wymaga terapii, bo wada jest do szybkiej korekty przez ćwiczenia domowe może skorzystać z kilku porad logopedycznych.

- Poradnictwo pedagogiczne w wymiarze 1234 godziny w okresie od lipca 2025r. do 31 grudnia 2027r. (Podział godzin w poszczególnych latach: 2025 – 354h, 2026 – 440h i 2027 – 440h).

Usługa poradnictwa pedagogicznego obejmuje indywidualne spotkania z dziećmi, które wymagają wsparcia. Zajęcia mają umożliwić dziecku „dogonienie” rówieśników w umiejętnościach czytania, pisania, skupienia uwagi

i w innych sferach życia szkolnego. Celem spotkań jest między innymi podniesienie samooceny dziecka, wiary we własne możliwości i motywacji do nauki.

- Trener umiejętności funkcjonowania w rodzinie w wymiarze 480 godzin w okresie od lipca 2025r. do 31 grudnia 2027r (Podział godzin w poszczególnych latach: 2025 – 100h, 2026 – 190h i 2027 – 190h)

Usługa trenera umiejętności funkcjonowania w rodzinie realizowana jest w formie indywidualnych spotkań, bądź z całą rodziną, w której występują problemy opiekuńczo – wychowawcze. Celem spotkań jest rozwijanie kompetencji rodziców i opiekunów oraz zrozumienie mechanizmów postępowania dzieci, a w konsekwencji lepsze radzenie sobie z wyzwaniami wychowania. Przekazana praktyczna wiedza ma doprowadzić do nabycia przez rodziny z problemami konkretnych umiejętności, aby lepiej sobie radzić w sytuacjach życia rodzinnego i szkolnego.

- Mediacje rodzinne w wymiarze 183 godzin w okresie od lipca 2025r. do 31 grudnia 2027r. (Podział godzin w poszczególnych latach: 2025 – 61h, 2026 – 61h i 2027 – 61h).

Mediacje rodzinne przeznaczone są dla osób w konflikcie (par) w celu doprowadzania do jego rozwiązania. Dzięki uzgodnieniom podczas mediacji strony będą mogły rozwiązać sporne kwestie. Celem mediacji będzie dojście stron do porozumienia przez stworzenie przyjaznej, poufnej atmosfery.

- Psycholog dziecięcy – w wymiarze 720 godzin w okresie od lipca 2025r. do 31 grudnia 2027r. (Podział godzin w poszczególnych latach: 2025 – 200h, 2026 – 260h i 2027 – 260h).

Psycholog dziecięcy będzie konsultował dzieci i rodziców, omawiał wspólnie wszelkie obawy czy trudności związane z funkcjonowaniem dziecka. Podsumowaniem spotkania z psychologiem dziecięcym będzie przekazanie informacji dotyczących dalszej diagnozy dziecka. Usługa psychologa dziecięcego to możliwość uzyskania szybkiej konsultacji, a następnie wsparcia w sytuacjach problemów dziecka w szkole, z rówieśnikami, gdy dziecko staje się milczące, zamknięte, ucieka do wirtualnego świata. Psycholog dziecięcy ma wspierać dzieci z rodzin z problemami w rozwoju emocjonalnym, społecznym i poznawczym.

- Psycholog systemowy - w wymiarze 576 godzin w okresie od lipca 2025r. do 31 grudnia 2027r. (Podział godzin w poszczególnych latach: 2025 – 176h, 2026 – 200h i 2027 – 200h).

Usługa psychologa systemowego ma formę konsultacji indywidualnych i grupowych (w rodzinie) w sytuacji konfliktu lub gdy występują w rodzinie problemy w komunikacji. Specjalista wskaże możliwości poprawy komunikacji z dziećmi, partnerem. Psycholog systemowy będzie pracował z osobami w celu

wypracowania z nimi optymalnego sposobu funkcjonowania w rodzinie. W spotkaniach może uczestniczyć cała rodzina.

Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych przy Centrum Medycznym HCP im. Jana Pawła II w Poznaniu, znajdujące się w Luboniu przy ul. Konarzewskiego 28A - to miejsce, które powstało z myślą o osobach dorosłych doświadczających kryzysu psychicznego. Jednostka funkcjonuje od poniedziałku do piątku w godz. 8-18. W ramach instytucji funkcjonują: Punkt Zgłoszeniowo-Informacyjny, Poradnia Zdrowia Psychicznego oraz Oddział Dzienny Psychiatryczny dla Dorosłych, a także Mobilny Zespół Wyjazdowy. Osoby potrzebujące wsparcia mogą kontaktować się z Punktem Zgłoszeniowo-Koordynacyjnym telefonicznie. Centrum Zdrowia Psychicznego oferuje dostęp do konsultacji psychiatrycznych i psychologicznych, także bez skierowania. Po wstępnej diagnozie dobierana jest odpowiednia forma leczenia – od interwencji ambulatoryjnej, przez psychoterapię, po leczenie w trybie dziennym lub w formie wsparcia środowiskowego. Centrum oferuje zarówno terapię grupową, jak i indywidualną, warsztaty psychoedukacyjne, relaksację z elementami jogi, terapię zajęciową i kulinarną, organizuje również spacer i wizyty w instytucjach kultury. Zajmuje się pacjentami w kryzysie psychicznym, również tymi, którzy nie mogą pojawić się z różnych przyczyn na miejscu.

Wartą szczególnej uwagi inicjatywą na rzecz przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom są organizowane co roku przez **Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** liczne konferencje.

Dnia 13 lutego 2025 w Centrum Organizacji Pozarządowych w Luboniu odbyła się kolejna z cyklu konferencji poświęconych profilaktyce zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży. Temat brzmiał: „Siła wsparcia – integracja pomocy dla rodzin”. W ramach spotkania psycholożka Dominika Kolasińska omówiła problem neuroróżnorodności wśród dzieci i młodzieży, a psychoterapeuta Marcin Bąk problem uzależnienia. Rolę mediów cyfrowych przedstawiła psycholożka Agnieszka Osińska, a policjanci z lubońskiego komisariatu: Daria Malik i Łukasz Nowak omówili przejawy denormalizacji nieletnich na terenie miasta.

Dnia 27 marca 2025 w Szkole Podstawowej nr 5 w Luboniu odbyła się konferencja „Rodzic i nauczyciel partnerem w procesie edukacji i wychowania”. Jako temat przewodni wybrano „Jak radzić sobie z prowokacyjnym zachowaniem dzieci i nastolatków”. W ramach spotkania prelegentka Małgorzata Łuba – suicydolożka, psycholożka, trenerka, ekspertka Biura ds. Zapobiegania Zachowaniom Samobójczym Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie podejmowała następujące tematy: „Prowokacja w relacji dziecko – dorosły jako specyficzny rodzaj trudnego zachowania”, „Warunki konstruktywnego reagowania na prowokacje – ignorowanie niepożądanych zachowań, wykorzystanie efektu zaskoczenia, zachowania asertywne, rozmowy na osobności” oraz „Metoda konstruktywnej konfrontacji w praktyce”.

Dnia 14 kwietnia 2025 w Centrum Organizacji Pozarządowych w Luboniu odbyła się konferencja „Twoje dziecko nie wybiera – ty możesz” z dr n. med. Ewą Głuszcza – Idziakowską – pediatrą, specjalistką z zakresu neonatologii. Z uwagi na rosnące problemy, podjęto temat FAS, czyli Płodowego Zespołu Alkoholowego, występującego u dzieci matek spożywających alkohol w trakcie ciąży.

Zasobem Lubonia w sferze przeciwdziałania przemocy domowej jest także regularne i stałe organizowanie szkoleń, warsztatów dla służb pracujących z osobami doświadczającymi przemocy i stosującymi przemoc. W 2024r. zrealizowano ich 17.

V. Analiza SWOT

Mocne strony

- Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych.
- Funkcjonowanie gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej.
- Wiele instytucji prowadzących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy (MOPS, Centrum Wsparcia i Pomocy Rodzinie, Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych, GKRPA).
- Zapewnienie rodzinom doświadczającym przemocy dostępu do nieodpłatnego specjalistycznego wsparcia i poradnictwa.
- Rozwój i profesjonalizacja kadry dzięki Szerokiej ofercie szkoleń, warsztatów, spotkań, konferencji, seminariów, superwizji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- Dostępność w trybie ciągłym programu korekcyjno – edukacyjnego dla mężczyzn stosujących przemoc domową.
- pozyskiwanie środków zewnętrznych na działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej – środki z Unii Europejskiej, programów Ministerialnych, Wojewody, Funduszu Solidarnościowego.

Słabe strony

- Brak programu korekcyjno – edukacyjnego dla kobiet stosujących przemoc domową.
- Niska skuteczność działań instytucjonalnych na rzecz trwałego ustania przemocy domowej – większa część Niebieskich Kart zamykana z powodu braku zasadności podejmowania działań, a nie z powodu ustania przemocy.
- Niedostatek pracowników specjalizujących się w zakresie tematyki przemocy domowej, zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej są jednym z obowiązków realizowanych przez pracowników poszczególnych służb.

- Mała liczba organizacji pozarządowych wyspecjalizowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
- Brak miejsca schronienia dla osób doznających przemocy domowej.
- Bariery w komunikacji między instytucjami – różne podejście, język, poziom zaangażowania.

Szanse

- Nowe regulacje prawne (ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej i wprowadzenie standardów ochrony małoletnich).
- Poszerzenie definicji przemocy domowej.
- Możliwość pozyskiwania środków z programów krajowych i UE.
- Wzrost świadomości społecznej dotyczącej przemocy domowej oraz zwiększenie skali reagowania na sytuacje będące jej przejawami.
- Wprowadzenie przepisami i coraz częstsze stosowanie środków ochrony osób doznających przemocy, np. nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania przez osobę stosującą przemoc oraz zakazu zbliżania się do mieszkania.

Zagrożenia

- Niedoszacowanie skali występowania zjawiska przemocy domowej (spora część przypadków przemocy nie jest nigdzie zgłaszana).
- Niski odsetek osób uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.
- Duże ryzyko wypalenia zawodowego wśród osób pomagających osobom doznającym przemocy domowej.
- Ograniczenia kadrowe w służbach, które na terenie Lubonia koordynują, standaryzują, analizują i rozwiązują lokalne problemy przemocy domowej.
- Trudności w zapewnieniu bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy w przypadku wystąpienia sytuacji nagłych.

VI. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, z późn. zm.),

- ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

VII. CELE PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Cel główny: Zmniejszenie występowania zjawiska przemocy domowej

Cele szczegółowe:

Cel 1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 2. Zwiększenie dostępności usług społecznych i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

Cel 3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Cel 4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

VIII. ADRESACI PROGRAMU

Program jest skierowany do następujących grup:

1. Mieszkańców Lubonia, w tym osób zagrożonych przemocą domową.
2. Osób doświadczających przemocy domowej.
3. Osób stosujących przemoc domową.
4. Świadków przemocy domowej.
5. Służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

IX. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami Programu są jednostki organizacyjne miasta Luboń, przy współpracy z podmiotami lub organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi.

X. DZIAŁANIA REALIZOWANE NA SZCZEBLU GMINNYM

CEL SZCZEGÓŁOWY	DZIAŁANIA	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
1.Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	1.1. Opracowanie diagnozy zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy,	Jednostki samorządu terytorialnego – Urząd Miasta, MOPS, ZI.	Liczba przeprowadzonych diagnoz zjawiska przemocy domowej. lata 2026-2030
	1.2. Organizowanie lokalnych konferencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	Jednostki samorządu terytorialnego – Urząd Miasta, GKRPA, MOPS.	- Liczba zorganizowanych konferencji, - Liczba osób uczestniczących w konferencjach. lata 2026-2030
	1.3. Współpraca między organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez te organizacje i związki.	Jednostki samorządu terytorialnego we współpracy z kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.	- Liczba zrealizowanych działań, – Liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej. lata 2026-2030
	1.4.Opracowywanie i realizacja programów osłonowych i prowadzenie działań dotyczących zapobiegania przemocy	Jednostki samorządu terytorialnego	- Liczba programów osłonowych, - Liczba osób, w stosunku do których prowadzono działania

	domowej, w szczególności wobec dzieci, kobiet, osób starszych lub niepełnosprawnych		
	1.5. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka,	Jednostki samorządu terytorialnego – poradnie, ośrodki zdrowia, MOPS, GKRPA.	- Liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, - Liczba osób, którym udzielono porady.
	1.6. Rozwój działań profilaktycznych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, takich jak mediacje oraz warsztaty kompetencji rodzicielskich	Jednostki samorządu terytorialnego – MOPS, GKRPA.	- Liczba mediacji, - Liczba warsztatów kompetencji rodzicielskich, - Liczba osób uczestniczących w warsztatach lata 2026-2030
	1.7. Opracowanie i	Jednostki samorządu	- Liczba artykułów w lokalnej prasie,

	upowszechnianie materiałów informacyjnych – edukacyjnych w formie broszur i ulotek oraz artykułów w lokalnej prasie dla osób doświadczających przemocy, stosujących przemoc oraz świadków przemocy	terytorialnego – Urząd Miasta, MOPS, GKRPA.	- Liczba broszur i ulotek. lata 2026-2030
	1.8. Regularne zamieszczanie informacji o formach wsparcia dla osób doświadczających przemocy na stronach internetowych jednostek samorządu terytorialnego.	Jednostki samorządu terytorialnego – Urząd Miasta, MOPS, GKRPA, szkoły, przedszkola.	- Liczba zamieszczonych informacji. - Liczba informacji na stronach promujących zachowania wolne od przemocy. lata 2026-2030
	1.9. Organizowanie i codzienna dostępność warsztatów o charakterze profilaktycznym dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Jednostki samorządu terytorialnego – Urząd Miasta, GKRPA.	- Liczba dzieci uczestniczących w warsztatach. lata 2026-2030
	1.10. Organizowanie dzieciom i młodzieży aktywnych form spędzania czasu wolnego m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozaszkolnych o	Jednostki samorządu terytorialnego – Urząd Miasta, GKRPA, szkoły, przedszkola.	- Liczba oferowanych nowych zajęć pozaszkolnych, - Liczba dzieci i młodzieży uczestnicząca w zajęciach. lata 2026-2030

	takie, które uwzględniają tematykę komunikowania się bez przemocy, uczą bycia asertywnym i radzenia sobie w trudnych sytuacjach interpersonalnych.		
2. Zwiększenie dostępności usług społecznych i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	2.1. Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych	Jednostki samorządu terytorialnego – szczebel gminny.	- Liczba zespołów interdyscyplinarnych, - Liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego. lata 2026-2030
	2.2. Utrzymanie i funkcjonowanie istniejącej infrastruktury instytucji samorządowych, a także organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje pozarządowe	- Liczba instytucji udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej, - Liczba organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej. lata 2026-2030
	2.3. Poszerzanie oferty pomocowej placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej poprzez np. tworzenie nowych punktów konsultacyjnych.	Jednostki samorządu terytorialnego, ośrodki zdrowia, poradnie, GKRPA.	- Liczba specjalistów udzielających wsparcia, - Liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały ze wsparcia, - Liczba utworzonych w danym roku punktów

			konsultacyjnych dla osób doznających przemocy domowej. lata 2026-2030
	2.4. Rozwijanie i wzmacnianie działalności interdyscyplinarnej między różnymi instytucjami w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA.	- Liczba wspólnie realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej. lata 2026-2030
	2.5. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej osobom doznającym przemocy domowej	Jednostki samorządu terytorialnego we współpracy z lokalnymi mediami.	- Liczba opracowanych materiałów informacyjnych. lata 2026-2030
	2.6. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”	Przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, policji, Żandarmerii Wojskowej, ochrony zdrowia, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,	-Liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty”, - Liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających

		jednostki oświaty, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych czy grup diagnostyczno-pomocowych.	rok sprawozdawczy, – Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy domowej w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty”, – Liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, – Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – C”. lata 2026-2030
	2.7. Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom doznającym przemocy domowej pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.	Jednostki samorządu terytorialnego, we współpracy z organizacjami Pozarządowymi, poradnie, ośrodki zdrowia.	- Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa, w tym: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego w danej instytucji - Liczba osób uczestniczących w grupach samopomocowych. lata 2026-2030
	2.8. Realizacja	Jednostki	- Liczba osób

	programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej	samorządu terytorialnego, we współpracy z organizacjami Pozarządowymi, poradnie specjalistyczne.	uczestniczących w programach terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej - Liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne - Liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej psychologicznej (terapeutycznej) - Liczba grup terapeutycznych, - Liczba grup wsparcia - Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia. lata 2026-2030
	2.9. Kierowanie osób doznających przemocy domowej do ośrodków wsparcia oraz interwencji kryzysowej	Jednostki samorządu terytorialnego – ośrodki pomocy społecznej.	- Liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w ośrodkach wsparcia, w tym z miejsc całodobowych, - Liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w ośrodkach interwencji kryzysowej, w tym z miejsc całodobowych. lata 2026-2030
	2.10. Zapewnianie ochrony dzieciom	Jednostki samorządu terytorialnego,	- Liczba dzieci umieszczonych u innej,

	w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	sądy.	niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 Kk, - Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, - Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej. lata 2026-2030
	2.11. Stworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych	Jednostki samorządu terytorialnego	- Liczba uchwał organów samorządu terytorialnego umożliwiających przyznanie lokali socjalnych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej, - Liczba lokali socjalnych przyznanych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej. lata 2026-2030
	2.12. Stworzenie lubońskiego telefonów zaufania dla osób doznających przemocy domowej	Jednostki samorządu terytorialnego	- Liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemocy domowej, – liczba przeprowadzonych rozmów i

			interwencji. lata 2026-2030
	2.13. Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej	Jednostki samorządu terytorialnego	- Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na ustanie przemocy domowej - Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na brak zasadności, podejmowania działań - Liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” lata 2026-2030
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.	3.1. Rozpowszechnianie informatorów o działaniach instytucji samorządowych oraz organizacji pozarządowych adresowanych do osób stosujących przemoc domową	Jednostki samorządu terytorialnego we współpracy z organizacjami pozarządowymi, GKRPA, lokalnymi mediami.	- Liczba przekazanych informatorów, - Umieszczenie informatorów na stronach internetowych instytucji i organizacji pozarządowych. lata 2026-2030
	3.2. Działania wobec osób stosujących przemoc domową w ramach procedury „Niebieskie Karty”	Przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, policji, Żandarmerii Wojskowej, ochrony zdrowia, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, jednostki oświaty, a	- Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”, - Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – D”, - Liczba wszczętych postępowań

		także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych czy grup diagnostyczno-pomocowych.	przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą Domową, - Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia, - Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez umorzenie postępowania. lata 2026-2030
	3.3. Uniemożliwienie kontaktowania się osób stosujących przemoc domową z osobami doświadczającymi przemocy domowej między innymi przez: – wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i	policja, Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej	- Liczba zastosowanych przez Policję nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, - Liczba zastosowanych przez Policję zakazów kontaktowania się

	zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, – wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, – zatrzymywanie osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc Domową.		z osobą doznającą przemocy domowej, – Liczba zastosowanych przez sąd środków przewidzianych w sprawach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, realizowanych na podstawie Kpc, - Liczba zatrzymanych osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową lata 2026-2030
	3.4. Działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób Stosujących przemoc domowej, w tym wymiana informacji między nimi.	Policja, zespoły kuratorskiej służby sądowej, ośrodek pomocy społecznej.	Liczba wniosków o nałożenie obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych - Liczba przekazanych organom ścigania i wymiarowi sprawiedliwości informacji przez inne służby, w tym przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc lata 2026-2030
	3.5. Realizowanie wobec osób	Jednostki samorządu	- Liczba edycji programów

	stosujących przemoc domową programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno - terapeutycznych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej	terytorialnego, GKRPA	korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, - Liczba osób, które przystąpiły do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, - Liczba osób, które ukończyły programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową lata 2026-2030
	3.6. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	Jednostki samorządu terytorialnego, grupy diagnostyczno - pomocowe, Sądy	- Liczba osób, wobec których grupa diagnostyczno-pomocowa wnioskuje do zespołu interdyscyplinarnego o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, - Liczba osób, które zostały skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, - Liczba osób,

			które przystąpiły do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową – Liczba osób, które ukończyły programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową, – Liczba osób, które uporczywie uchylały się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, – Liczba osób, wobec których zastosowano karę grzywny w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lata 2026-2030
	3.7. Realizowanie indywidualnej terapii o charakterze wspierającym dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanyc	Jednostki samorządu terytorialnego – ośrodki pomocy społecznej, GKRPA oraz organizacje pozarządowe	- Liczba uruchomionych terapii wspierających, - Liczba osób uczestniczących w terapii wspierających lata 2026-2030

	h programami korekcyjno- edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową lub psychologiczno- terapeutycznymi dla osób stosujących przemoc domową		
	3.8. Tworzenie kanałów komunikacji umożliwiających dobrowolne zgłaszanie się osób mających problemy z agresją w relacjach rodzinnych i partnerskich do programów korekcyjno- edukacyjnych	Jednostki samorządu terytorialnego – ośrodek pomocy społecznej, GKRPA.	- Liczba kanałów komunikacji, - Liczba zgłoszeń lata 2026-2030
4.Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałani a przemocy domowej.	4.1.Inicjowanie grup wsparcia i sieci współpracy pedagogów i psychologów zatrudnionych w gminie	Jednostki samorządu terytorialnego – szkoły, przedszkola, poradnia psychologiczno - pedagogiczna	- Liczba istniejących grup wsparcia i sieci współpracy pedagogów i psychologów, - liczba zorganizowanych spotkań lata 2026-2030
	4.2.Diagnozowani e potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarn ych oraz grup roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, policji, Żandarmerii Wojskowej, ochrony zdrowia, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, jednostki oświaty, a	- Liczba prognoz potrzeb szkoleniowych, - Liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej lata 2026-2030

		także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych czy grup diagnostyczno-pomocowych.	
	4.3. Promowanie i inicjowanie szkoleń dla specjalistów z zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno - pomocowych w zakresie nawiązywania efektywnych relacji pomocowych z osobami doświadczającymi przemocy i osobami stosującymi przemoc.	Jednostki samorządu terytorialnego: ośrodek pomocy społecznej, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych we współpracy z organizacjami pozarządowymi.	- Liczba przeprowadzonych szkoleń, - Liczba uczestników szkoleń z zakresu nawiązywania kontaktu z osobą doznającą przemocy i stosującą przemoc. lata 2026-2030
	4.4. Poszerzenie oferty szkoleń dla kadry pomocowej o zagadnienia związane ze świadczeniem wsparcia osobom należącym do grup wrażliwych, takich jak migranci, osoby neuroróżnorodne, osoby LGBTQ+, osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby w wieku	Jednostki samorządu terytorialnego: ośrodek pomocy społecznej, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych we współpracy z organizacjami pozarządowymi.	- Liczba szkoleń związanych ze świadczeniem wsparcia osobom należącym do grup wrażliwych, - Liczba uczestników szkoleń lata 2026-2030

	senioralnym).		
	4.5. Organizowanie superwizji dla kadry pomocy społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.	Jednostki samorządu terytorialnego: ośrodek pomocy społecznej, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych we współpracy z organizacjami pozarządowymi.	- Liczba zrealizowanych superwizji, - Liczba pracowników pomocy społecznej uczestniczących w superwizji. lata 2026-2030
	4.6. Organizowanie superwizji dla pedagogów i psychologów szkolnych	Jednostki samorządu terytorialnego: szkoły, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych	- Liczba zrealizowanych superwizji. - Liczba psychologów i pedagogów szkolnych uczestniczących w superwizji. lata 2026-2030
	4.7. Zapewnienie wsparcia psychologicznego , prawnego, organizacyjnego i merytorycznego dla kadry pomocy społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej (w tym m.in.: przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu).	Jednostki samorządu terytorialnego: ośrodek pomocy społecznej, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych we współpracy z organizacjami pozarządowymi.	- Liczba konsultacji prawnych dla kadry pomocy społecznej - Liczba warsztatów z wypalenia zawodowego dla kadry pomocy społecznej lata 2026-2030
	4.8. Wdrażanie standardów pracy (np. dot. pracy zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych).	Przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Policji, ochrony zdrowia, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,	- Liczba wprowadzonych standardów pracy, - Liczba opracowanych i wdrożonych procedur postępowania.

		jednostki oświaty, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych czy grup diagnostyczno-pomocowych.	
	4.9. Podejmowanie działań zmierzających do nawiązania i wzmocnienia współpracy między służbami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w formie interdyscyplinarnych spotkań, konferencji lub szkoleń z udziałem przedstawicieli poszczególnych służb	Jednostki samorządu terytorialnego	- Liczba interdyscyplinarnych spotkań, konferencji lub szkoleń z udziałem przedstawicieli poszczególnych służb.
	4.10. Wspieranie organizacji pozarządowych realizujących projekty dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej	-Jednostki samorządu terytorialnego	- Liczba zrealizowanych projektów przeciwdziałania przemocy domowej przez organizacje pozarządowe działające w Luboniu

XI. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

Do głównych źródeł finansowania Programu należą środki publiczne będące w dyspozycji jednostek samorządu terytorialnego , w tym:

1. środki przekazane z Budżetu Wojewody na realizację zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej;

2. środki własne Miasta Luboń;

3. środki z funduszy europejskich, w tym szczególnie z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS+), będące w dyspozycji Miasta Luboń.

XII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zmniejszenia występowania zjawiska przemocy domowej poprzez:

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy,
- rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom doznającym przemocy domowej, w tym kierowanie do Ośrodków Interwencji Kryzysowej,
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, w tym rozwój i propagowanie:
 - programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
 - programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
 - innych – uzupełniających korekcję i terapię osób stosujących przemoc domową,
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i dotkniętych przemocą domową oraz dla osób tę przemoc stosujących.

XIII. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się interdyscyplinarny charakter Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 i jego realizację przez wszystkie instytucje i organizacje ustawowo zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczania przemocy domowej.

Ze względu na interdyscyplinarny charakter programu, jego cele realizowane będą w formie pracy ciągłej przez okres pięciu lat.

XIV. SPOSÓB MONITOROWANIA I SPRAWOZDAWCZOŚCI

Ocena realizowanych w ramach Programu działań będzie odbywała się w oparciu o prowadzony monitoring i sprawozdawczość. Programem zarządzać będzie Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej, powołany przez Burmistrza Miasta Luboń.

Monitorowanie realizacji Programu będzie się odbywać raz w roku przez sprawozdawczość dokonywaną w oparciu o wskaźniki działań, które w szczególności będą dotyczyć:

- instytucji pomagających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
- form pomocy udzielanej osobom doświadczającym przemocy,
- form działań kierowanych do osób stosujących przemoc domową.

ZAKOŃCZENIE

Przemoc domowa została dostrzeżona przez ustawodawcę, czego wyrazem są liczne akty prawne służące przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz pomocy jej ofiarom. Podstawowym aktem regulującym tę kwestię jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz wydane na jej podstawie akty wykonawcze.

Obligują one jednostki samorządu terytorialnego do podejmowania działań mających skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej, zmniejszać skalę zjawiska, oddziaływać na sprawców i pomagać ofiarom przemocy. Szczególnie należy zwrócić uwagę na najbardziej bezbronne ofiary, czyli dzieci, które nie wiedzą, gdzie szukać pomocy, boją się komukolwiek powiedzieć o tym, że są krzywdzone przez osoby, które powinny je otaczać troską i miłością. Dlatego oprócz pomagania osobom doświadczającym przemocy bardzo ważne jest również prowadzenie akcji edukacyjnych, zwracanie uwagi na alternatywne metody wychowania zamiast argumentu siły, treningi umiejętności rodzicielskich, wychowanie do życia w rodzinie bez przemocy, uwrażliwianie społeczeństwa na problem przemocy domowej. Jednocześnie bardzo ważne jest umożliwianie skorzystania z pomocy również osobom stosującym przemoc, których zachowanie nie zawsze wynika ze złej woli, a to rodzi szanse na odbudowanie dobrych relacji w rodzinie dotkniętej przemocą.

Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2026-2030 oferuje szereg działań z zakresu przeciwdziałania przemocy, które mogą przełożyć się na zmniejszenie skali przemocy domowej, a w szerszym kontekście – na dobrostan rodzin.

Przewodnicząca Rady
Miasta

Teresa Zygmanska

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych Gminy należy m.in. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Mając na uwadze zakres obowiązków spoczywających na Gminie należało podjąć stosowną uchwałę w tym zakresie.

Przewodnicząca Rady Miasta

Teresa Zygmanska